

แบบทดสอบก่อนเรียน
วิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๓๒๑๐๑
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เรื่อง การอ่านจับใจความ
เล่มที่ ๑ การอ่านจับใจความนิทาน

คำชี้แจง

๑. แบบทดสอบฉบับนี้มีจำนวน ๑๐ ข้อ แบบเลือกตอบ มี ๔ ตัวเลือก คือ ก ข ค และ ง
๒. ทำเครื่องหมายกากบาท (x) ทับตัวอักษร ก ข ค หรือ ง ลงในกระดาษคำตอบ สำหรับข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว
๓. ห้ามทำเครื่องหมายใด ๆ ในแบบทดสอบนี้

คำชี้แจง อ่านนิทานต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑-๕

นานมาแล้ว มีเศรษฐีคนหนึ่งชอบใจลูกสาวชานายากไร้ผู้หนึ่ง เขาเชิญชานากับลูกสาวไปเที่ยวสวนในอุทยานของเขา เป็นสวนกว้างใหญ่ที่มีแต่กรวดสีดำกับสีขาว เศรษฐีบอกชานาว่า “ท่านเป็นหนี้สินจำนวนหนึ่ง แต่หากท่านยกลูกสาวให้ข้า ข้าจะยกหนี้สินทั้งหมดให้” ชานาไม่ตกลง เศรษฐีบอกว่า “ถ้าเช่นนั้นเรามาพนันกันดีไหม ข้าจะหยิบกรวดสองก้อนขึ้นมาจากสวนกรวดใส่ในถุงผ้านี้ ก้อนหนึ่งสีดำ ก้อนหนึ่งสีขาว ให้ลูกสาวของท่านหยิบก้อนกรวดจากถุงนี้ หากนางหยิบได้ก้อนสีขาว ข้าจะยกหนี้สินให้ท่านและนางไม่ต้องแต่งงานกับข้า แต่หากนางหยิบได้ก้อนสีดำ นางต้องแต่งงานกับข้าและแน่นอน ข้าจะยกหนี้ให้ท่านด้วย” ชานาตกลง เศรษฐีหยิบกรวดสองก้อนใส่ในถุงผ้า หญิงสาวรีบไปเห็นว่ากรวดทั้งสองก้อนนั้นเป็นสีดำ เธอจะทำอย่างไร? หากเธอไม่เปิดโปงความจริง ก็ต้องแต่งงานกับเศรษฐีผู้โง่ หากเธอเปิดโปงความจริง เศรษฐีย่อมเสียหน้าและยกเลิกเกมนี้ แต่บิดาของเธอก็ยังคงเป็นหนี้เศรษฐีต่อไปอีกนาน ลูกสาวชานาเอื้อมมือลงไปในถุงผ้า หยิบกรวดขึ้นมาหนึ่งก้อน พลันเธอปล่อยกรวดในมือร่วงลงสู่พื้น กลิ้งหายไปสีดำและขาวของสวนกรวด เธอมองหน้าเศรษฐีเอ่ยว่า “ขอภัยที่ข้าพลั้งเผลอปล่อยหินร่วงหล่น แต่ไม่เป็นไร ในเมื่อท่านใส่กรวดสีขาวกับสีดำอย่างละหนึ่งก้อนลงไปในถุงนี้ ดังนั้นเมื่อเราเปิดถุงออกดูสิกรวดก้อนที่เหลือก็ย่อมรู้ทันทีว่า กรวดที่ข้าหยิบไปเมื่อครู่นี้เป็นสีอะไร” ปรากฏว่าที่ก้นถุงเป็นกรวดสีดำ”

ดังนั้น กรวดก้อนที่ข้าพเจ้าทำตกย่อมเป็นสีขาว” หญิงสาวกล่าว ชวนาจึงพ้นจากสภาพลูกหนี้ และลูกสาวก็ไม่ต้องแต่งงานกับเศรษฐีที่โง่งมนั้น

๑. นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า

- ก. ทำดีได้ดี
- ข. โลกมากลางหาย
- ค. จงตั้งสติ...และใช้ปัญญาแก้ไขปัญห
- ง. ของมีค่า ได้มาไม่ได้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและคนอื่น

๒. ข้อใดเป็นนิสัยของเศรษฐี

- ก. ขยัน
- ข. เจ้าเล่ห์
- ค. ซื่อสัตย์
- ง. โลกมาก

๓. ก้อนกรวดที่ใช้ในการพนันสีอะไร

- ก. สีดำ-สีส้ม
- ข. สีดำ-สีขาว
- ค. สีขาว-สีเทา
- ง. สีขาว- สีน้ำเงิน

๔. ใครเป็นคนกล่าว“ขอภัยที่ข้าพเจ้าปล่อยปละยหिनร่วงหล่น แต่ไม่เป็นไร ในเมื่อท่านใส่กรวดสีขาวกับสีดำอย่างละหนึ่งก้อนลงไปในถุงนี้ ดังนั้นเมื่อเราเปิดถุงออกดูสีกรวดก้อนที่เหลือ ก็ย่อมรู้ทันทีว่า กรวดที่ข้าพเจ้าหยิบไปเมื่อครู่เป็นสีอะไร”

- ก. ลูกสาวชวนา
- ข. แม่ชวนา
- ค. ชวนา
- ง. เศรษฐี

๕. จากเรื่องดังกล่าวมีตัวละครกี่คน

- ก. ๕ คน
- ข. ๔ คน
- ค. ๓ คน
- ง. ๒ คน

คำชี้แจง อ่านนิทานต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ ๖-๑๐

เรื่องท้าวเจ็ดหวดเจ็ดไห

ครอบครัวหนึ่งมีลูกอยู่คนหนึ่งชื่อว่า “ท้าวเจ็ดหวดเจ็ดไห” เป็นคนที่ยากจน กินข้าวหมดครึ่งละเจ็ดหวด กินปลาร้าหมดครึ่งละเจ็ดไห วันหนึ่งพ่อกับแม่ไปป่าก่อนจะไป ได้นำข้าวไว้ลูกชายก็กินจนหมด เมื่อกลับบ้านพ่อแม่เห็นดังนั้นจึงปรึกษากันว่าทำอย่างไร ลูกจึงจะพ้นไปจากอกตน เมื่อตกลงกันได้แล้ว ผู้เป็นพ่อจึงพาลูกไปคล้องช้างในป่า โดยหวังจะให้ช้างเหยียบลูกตาย ลูกกลับคล้องช้างได้จริงๆ ช้างกลับมามีบ้าน ทำให้พ่อโกรธมาก พ่อจึงพาลูกเข้าป่าไปตัดต้นไม้ใหญ่ โดยพ่อจะเป็นผู้โค่นให้ลูกเอาบาร์บให้ได้ ลูกก็เอาบาร์บต้นไม้ใหญ่จึงล้มทับลูกชาย ลูกชายจึงร้องให้พ่อช่วย พ่อก็ไม่ช่วย หนีกลับบ้าน พระอินทร์สงสารเลยลงมาช่วย ลูกชายก็แบกต้นไม้กลับบ้านได้ เมื่อไปถึงบ้านลูกจึงถามพ่อว่าจะให้ลูกวางไม้ไว้ตรงไหน พ่อบอกว่าให้วางไว้ที่หน้าน้ำ ลูกก็เอาไปวางไว้ ขอนไม้ที่ขวางทางเรือสำเภาที่มาค้าขาย พ่อค้าจึงประกาศให้คนไปช่วยยก โดยจะให้เสื้อผ้าที่บรรทุกสำเภามาเป็นรางวัล ท้าวเจ็ดหวดเจ็ดไห ไปยกขอนไม้ได้จึงได้รับรางวัลจากพ่อค้ามากมาย จึงหอบเสื้อผ้าที่พ่อค้าให้กลับบ้าน ไปอาศัยอยู่กับพ่อแม่มีความสุขดังเดิม

๖. ลูกชายครอบครัวหนึ่งมีชื่อว่าอย่างไร
 - ก. หวดเจ็ดไห
 - ข. ท้าวเจ็ดไห
 - ค. เจ็ดหวดไห
 - ง. ท้าวเจ็ดหวดเจ็ดไห
๗. เพราะเหตุใดพ่อกับแม่ถึงต้องการให้ลูกพ้นไปจากอกตน
 - ก. เพราะลูกไม่รักดี
 - ข. เพราะลูกกินจุ
 - ค. เพราะลูกชอบขโมย
 - ง. เพราะลูกไม่ช่วยทำงาน
๘. ใครเป็นผู้พาลูกชายไปคล้องช้าง
 - ก. พ่อ
 - ข. แม่
 - ค. เทวดา
 - ง. ไปคนเดียว
๙. นิสัยของลูกชายเป็นอย่างไร
 - ก. เป็นคนล็กเล็กขโมยน้อย
 - ข. เป็นคนไม่ช่วยเหลือพ่อแม่
 - ค. เป็นคนเห็นแก่ตัว
 - ง. เป็นคนกินจุ
๑๐. นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า
 - ก. โลภมากลาภหาย
 - ข. รักดีห้ามจู้รักชั่วห้ามเสา
 - ค. ฟังชนะความโกรธ ด้วยความไม่โกรธ
 - ง. ของมีค่า ถ้าไม่นำออกมาทำให้เกิดประโยชน์ก็ย่อมเป็นของไร้ค่า

ใบความรู้ เรื่อง การอ่าน

การอ่าน หมายถึง การอ่านตามตัวหนังสือ การออกเสียงตามตัวหนังสือ การดูหรือเข้าใจความจากตัวหนังสือ สังเกตหรือพิจารณาดูเพื่อให้เข้าใจ คิด นับ การอ่านหนังสือ เป็นการเก็บรวบรวมความคิดที่ปรากฏอยู่ในหนังสือที่อ่านนั้น ควรมีคติประจำใจว่า จะต้องอ่านเอาเรื่องเอาความคิดจากหนังสือนั้นให้ได้

องค์ประกอบของการอ่าน

องค์ประกอบของการอ่าน การอ่านเป็นกระบวนการต่อเนื่องดุจลูกโซ่เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ ซึ่งมีองค์ประกอบ ๕ ส่วน

๑. **ผู้อ่าน** กล่าวโดยย่อว่าถ้าไม่มีผู้อ่าน การอ่านจะเกิดขึ้นไม่ได้ ผู้อ่านจึงเป็นจุดแรกของกระบวนการนี้
๒. **หนังสือหรือตัวอักษร** ผู้อ่านต้องสามารถอ่านหนังสือ หรือตัวอักษรได้ออก เข้าใจความคิดจากหนังสือนั้น ถ้าอ่านไม่ออก ไม่เข้าใจก็เป็นอันยุติ
๓. **ความหมาย** ผู้อ่านอ่านออก หรืออ่านอักษรได้เข้าใจความหมายกระบวนการนี้จะดำเนินต่อไป
๔. **การเลือกความหมาย** ความหมายที่ปรากฏในหนังสือที่เรากำลังอ่านอาจมีหลายนัย ผู้อ่านจะต้องพิจารณาให้ถูกต้องว่าผู้แต่งมีความประสงค์จะให้เข้าใจในแง่ใด เลือกใช้ ความหมายใด
๕. **การนำไปใช้** ผู้อ่านได้อ่านหนังสือ เข้าใจความหมายได้ถูกต้องตามความประสงค์ของผู้แต่ง รู้จักเลือกความหมายที่ดี ที่ถูกต้องเหมาะสมเมื่อมีโอกาสก็นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ใบความรู้ เรื่อง การอ่านเพื่อจับใจความ

การอ่านเพื่อจับใจความ

การอ่านความ ได้แก่ การอ่านข้อความ อาจเป็นตอนหรือเป็นเรื่อง ให้ได้เรื่องหรือได้ความถูกต้องตามความประสงค์ แบ่งออกเป็นกลุ่มดังนี้

๑. การอ่านจับใจความ
๒. การอ่านตีความ
๓. การอ่านขยายความ
๔. การอ่านตีบท
๕. การอ่านอย่างใช้วิจารณ์

การอ่านจับใจความ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สามารถจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าหรือหลาย ๆ ย่อหน้าได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ

ใจความสำคัญ ได้แก่ข้อความที่ทำหน้าที่ครอบคลุมใจความของข้อความอื่น ๆ ในตอนนั้น ๆ ไว้หมด ข้อความที่เหลือเป็นเพียงรายละเอียดหรือส่วนขยายใจความสำคัญเท่านั้น ใจความสำคัญส่วนมากมีลักษณะเป็นประโยค อาจเป็นประโยคเดียวหรือซ้อนก็ได้แล้วแต่กรณี และมักปรากฏอยู่ตอนต้นข้อความ ส่วนที่เหลือเป็นใจความแฝงหรือรายละเอียด โดยเป็นที่น่าสนใจว่าในหนึ่งข้อความหรือย่อหน้าหนึ่ง ๆ จะมีใจความเพียงประการเดียว

การพิจารณาใจความสำคัญ ผู้อ่านจะต้องเข้าใจอย่างถ่องแท้เสียก่อนว่าใจความสำคัญอยู่ตรงไหน ความเข้าใจจะช่วยบอกเองว่า ใจความสำคัญนั้นจะเป็นข้อความตอนที่ทำให้เรื่องต่าง ๆ ดำเนินไปได้ ถ้าขาดใจความสำคัญแล้วเรื่องอื่น ๆ ก็จะไม่เกิดตามมามีข้อสังเกตได้อีกว่าบางครั้งอยู่ตอนต้น บางที่อยู่ตอนท้าย บางครั้งอยู่ตอนกลางและบางครั้งอยู่ตอนต้นและท้าย นอกนั้นเป็นใจความ

แนวการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความให้ได้บรรลุจุดประสงค์ มีแนวทางดังนี้

๑. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านได้ชัดเจน เช่น อ่านเพื่อหาความรู้ เพื่อความเพลิดเพลิน หรือเพื่อบอกเจตนาของผู้เขียน เพราะจะเป็นแนวทางกำหนดการอ่านได้อย่างเหมาะสมและจับใจความหรือตอบคำถามได้รวดเร็วยิ่งขึ้น
๒. สรุทส่วนประกอบของหนังสือคร่าวๆ เช่น ชื่อ เรื่อง คำนำ สารบัญ คำชี้แจงการใช้หนังสือ ภาคผนวก ฯลฯ เพราะส่วนประกอบของหนังสือจะทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องหรือหนังสือที่อ่านได้กว้างขวางและรวดเร็ว
๓. ทำความเข้าใจลักษณะของหนังสือว่าประเภทใด เช่น สารคดี บทความ ฯลฯ ซึ่งจะช่วยให้มีแนวทางการอ่านจับใจความสำคัญได้ง่าย
๔. ใช้ความสามารถทางภาษาในด้านการแปลความหมายของคำ ประโยค และข้อความต่างๆ อย่างถูกต้องรวดเร็ว
๕. ใช้ประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านมาประกอบ จะทำความเข้าใจและจับใจความที่อ่านได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น

ขั้นตอนการอ่านจับใจความ

๑. อ่านผ่านๆ โดยตลอด เพื่อให้รู้ว่าเรื่องที่อ่านว่าด้วยเรื่องอะไร จุดใดเป็นจุดสำคัญของเรื่อง
๒. อ่านให้ละเอียด เพื่อทำความเข้าใจอย่างชัดเจน ไม่ควรหยุดอ่านระหว่างเรื่อง เพราะจะทำให้ความเข้าใจไม่ติดต่อกัน
๓. อ่านซ้ำตอนที่ไม่ว้าใจ และตรวจสอบความเข้าใจบางตอนให้แน่นอนถูกต้อง
๔. เรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่องด้วยตนเอง

ใบความรู้ เรื่อง เทคนิค SQ ๓ R

เทคนิคการอ่านหนังสือแบบ SQ๓R พัฒนาขึ้นโดยศาสตราจารย์ Francis B. Robinson ศาสตราจารย์ทางจิตวิทยาแห่ง Ohio State University มีเทคนิคง่ายๆ ๕ ขั้นตอน ดังนี้

S = Survey สสำรวจ

Q = Question ตั้งคำถาม

R = Read อ่าน

R = Recite ท่อง

R = Review ทบทวน

อธิบายเพิ่มเติม ได้ว่า

๑. สสำรวจ (Survey) ทำได้ง่ายๆ คือ เมื่อเราจะอ่านหนังสือสักเล่มหนึ่ง อย่างหนังสือเรียน ก็ควรจะเริ่มสำรวจหนังสือเล่มนั้น เพื่อดูแนวทางกว้างๆ ก่อนโดยอ่าน คำนำ สารบัญ จากนั้นสำรวจบทต่างๆของหนังสือ โดยดูหัวข้อใหญ่ หรือบทย่อหน้าสรุปของแต่ละบท เพื่อที่เราจะได้รู้ว่าหนังสือเล่มนี้มีคุณค่าและตรงกับความต้องการของเราหรือไม่ ซึ่งการสำรวจเปรียบเสมือนแผนที่บอกเราล่วงหน้าว่ากำลังจะไปทางไหนและจะไปพบอะไรข้างหน้า ช่วยให้เตรียมคำถามได้ถูก

๒. ตั้งคำถาม (Question) เมื่อเราได้สำรวจเบื้องต้นแล้ว ก็ควรจะตั้งคำถามตนเองเกี่ยวกับเรื่องที่ผ่านมาสายตาว่า มีเนื้อหาอะไรบ้าง หัวข้อแต่ละบทนั้นหมายความว่าอะไร คำถามที่ตั้งไว้ก็จะเป็น ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ที่เราต้องตั้งคำถาม ก็เพื่อเป็นการบังคับให้ใจจดจ่ออยู่กับเรื่องที่จะศึกษา และรู้จักประมวลความรู้ในเรื่องนั้นเสียก่อนที่จะศึกษารายละเอียดต่อไป

๓. อ่าน (Read) จะเป็นการอ่านอย่างละเอียด เพื่อหาคำตอบให้กับคำถามที่ตั้งไว้ในการอ่านจะต้องรู้ว่าอะไรคือความคิดหลักของบทนั้นๆ และอย่ามองข้ามพวกภาพตารางหรือกราฟที่อธิบายเรื่องต่างๆ เพราะสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้เราเข้าใจและจดจำได้รวดเร็วขึ้น

๔. ท่อง (Recite) หลังจากที่เราอ่านจบในแต่ละบท แต่ละหัวข้อแล้ว ให้หยุดเป็นระยะจากนั้นพยายามทบทวนความจำว่าอ่านอะไรไปบ้าง การท่องเพื่อทวนความจำนี้คือการรวบรวมวิชาความรู้เข้าไปเก็บไว้ในสมองอย่างถาวร

๕. ทบทวน (Review) คือการตรวจสอบความถูกต้องในการจำสิ่งที่ผ่านไปแล้ว เป็นสิ่งสำคัญในการเรียนที่ควรปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอให้เป็นกิจนิสัย โดยการปฏิบัติ ๔ ขั้นตอนดังกล่าวซ้ำอีกครั้งหนึ่ง และการทบทวนเที่ยวแรกควรทำภายหลังจากอ่านหนังสือเล่มนั้นจบโดยเร็วที่สุด

ใบความรู้ เรื่อง นิทาน

ความหมายของคำว่านิทาน

นิทาน คือ เรื่องที่เล่ากันมา เช่น นิทานชาดก และนิทานอีสปหรือ หมายถึง เรื่องที่เล่าสืบทอดกันมาเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ส่วนใหญ่ถ่ายทอดด้วยวิธีมุขปาฐะแต่ก็ยังมีส่วนมากที่บันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร

ประเภทของนิทาน

นิทานแบ่งเป็นประเภทได้ดังนี้

๑. เทวปกรณ์หรือเทพปกรณ์ กล่าวถึง โลก จักรวาล เทวดา กำนินมนุษย์ และสัตว์ ตลอดจนบทบาทหน้าที่ของเทวดาและผู้ครองแผ่นดินมีอยู่บ้าง เช่น เรื่องเมขลา รามสูร จันทคราส สุริยคราส ฯลฯ

๒. นิทานศาสนา มีจุดมุ่งหมายในการสั่งสอนศีลธรรมแก่ประชาชน แนะนำแนวทางประพฤติปฏิบัติ สร้างค่านิยมและบรรทัดฐานทางอ้อมให้แก่สังคม เรื่องราวเกี่ยวกับนรก สวรรค์ หรือเรื่องราวของบุคคลที่ศักดิ์สิทธิ์ในศาสนา โครงเรื่องจะยึดพระพุทธศาสนาเป็นสำคัญ เช่น ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว นิทานศาสนาของไทยจะมีที่มาจากพุทธประวัติ เช่น นิทานชาดก เป็นต้น

๓. นิทานคติ คติ หมายถึง แนวทาง แบบอย่าง แนวคิดที่ปรากฏในนิทาน คือ คุณค่าของจริยธรรม และผลแห่งการประกอบกรรมดีกรรมชั่ว กรรมดีที่นำผลดีมาให้ ส่วนกรรมชั่วที่นำผลชั่วมาให้ นิทานคติมักชี้ให้เห็นผลดีผลร้ายของกรรมในตอนท้ายเรื่องเสมอ

๔. นิทานมหัศจรรย์หรือเทพนิยาย เป็นนิทานเกี่ยวกับเทวดานางฟ้า หรือเป็นเรื่องราวที่มหัศจรรย์เหนือธรรมชาติ

๕. นิทานชีวิต มีลักษณะเป็นเรื่องที่เคยเกิดขึ้นจริง นิทานชีวิตจะดำเนินเรื่องอยู่ในโลกแห่งความเป็นจริงมากกว่านิทานชนิดอื่น เช่น เรื่องพระลอ ไกรทอง ขุนช้าง ขุนแผน

๖. นิทานประจักษ์ มักเป็นเรื่องแปลกซึ่งเชื่อว่าเคยเกิดขึ้นจริง ณ สถานที่แห่งใดแห่งหนึ่ง ตัวละครและสถานที่บ่งไว้ชัดเจน อาจเป็นเรื่องของบุคคลในประวัติศาสตร์

ใบความรู้ เรื่อง นิทาน (ต่อ)

๗. นิทานอธิบายเหตุ เป็นเรื่องที่อธิบายถึงกำเนิด หรือความเป็นมาของสิ่งที่เกิดขึ้นในธรรมชาติ

๘. นิทานเรื่องสัตว์ เป็นเรื่องที่สัตว์เป็นตัวเอก โดยทั่วไปมักแสดงให้เห็นความฉลาดของสัตว์ชนิดหนึ่ง และความโง่เขลาของสัตว์อีกชนิดหนึ่ง

๙. นิทานเรื่องผี มีผีเป็นตัวเอกของเรื่อง เรื่องเล่าเกี่ยวกับผีนี้สะท้อนให้เห็นความเชื่อในเรื่องวิญญาณ และเรื่องภูตผีของคนไทย ผีในเรื่องที่เล่ามีทั้งผีดีให้ความช่วยเหลือ หรือคุ้มครอง และผีร้ายที่คอยหลอกหลอน รังควานคน

๑๐. นิทานตลก มักจะมีขนาดโครงเรื่องไม่ซับซ้อน ตัวละครอาจเป็นมนุษย์หรือสัตว์ก็ได้ จุดสำคัญของเรื่องอยู่ที่ความไม่น่าเป็นไปได้ต่างๆ

คุณค่าของนิทาน

นิทานมีคุณค่าหลายประการคือ

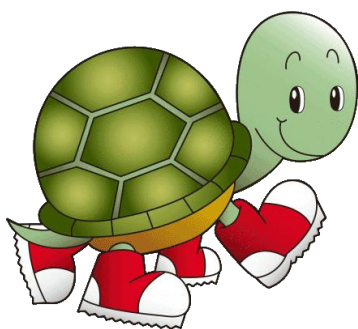
๑. ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน
๒. ช่วยกระชับความสัมพันธ์
๓. ช่วยเสริมสร้างจินตนาการ
๔. ให้ข้อคิดและคติเตือนใจ
๕. ช่วยสะท้อนให้เห็นสภาพของสังคมในอดีต

ใบความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความนิทาน

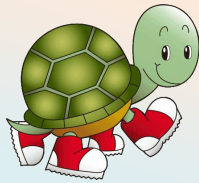
วิธีการอ่านเพื่อจับใจความนิทาน ผู้อ่าน จะต้องเข้าใจอย่างถ่องแท้เสียก่อนว่าใจความสำคัญอยู่ตรงไหนความเข้าใจจะช่วยบอกเองว่า ใจความสำคัญนั้นจะเป็นข้อความตอนที่ทำให้เรื่องต่าง ๆ ดำเนินไปได้ ถ้าขาดใจความสำคัญแล้วเรื่องอื่น ๆ ก็จะไม่เกิดตามมามีข้อสังเกตได้อีกว่าบางครั้งอยู่ตอนต้น บางทีอยู่ตอนท้าย บางครั้งอยู่ตอนกลางและบางครั้งอยู่ตอนต้นและท้าย นอกนั้นเป็นใจความรองและรายละเอียด

ศึกษาวิธีอ่าน
แล้วลองทำแบบฝึกเสริมทักษะ
ดูนะครับ

แบบฝึกเสริมทักษะ

ตัวอย่าง
การอ่านจับใจความนิทาน

คนขี้เหนียวกับทองคำ

ชายคนหนึ่งเป็นคนขี้เหนียว เขามักจะเอาสมบัติฝังดินไว้รอบๆ บ้าน ไม่ยอมนำมาใช้จ่ายให้เกิดประโยชน์ ต่อมาเขากลัวว่าจะไม่ปลอดภัยถ้าฝังเงินทองไว้หลายแห่ง เขาจึงขายสมบัติทั้งหมด แล้วซื้อทองคำแท่งหนึ่ง มาฝังไว้หลังบ้านแล้วหมั่นไปดูทุกวัน คนใช้ผู้หนึ่งสงสัยจึงแอบตามไปดูที่หลังบ้านแล้วก็ขุดเอาทองแท่งไปเสีย ชายขี้เหนียวมาพบหลุมที่ว่างเปล่าในวันต่อมาก็เสียใจ ร้องไห้ร้องขอให้ไปบอกเพื่อนบ้านคนหนึ่ง เพื่อนบ้านจึงแนะนำประจวบประจันว่า ท่านก็เอาก่อนอิฐใส่ในหลุมแล้วคิดว่าเป็นทองคำสิ เพราะถึงอย่างไรท่านก็ไม่เอามาใช้อยู่แล้ว

ที่มา : <http://www.nithan.in.th> สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙

ใคร/อะไร : ชายคนหนึ่ง คนใช้ เพื่อนบ้าน
ทำอะไร : เอาสมบัติฝังดิน
เพื่ออะไร : เพื่อสมบัติจะได้ไม่หายไปไหน
ที่ไหน : รอบๆบ้าน
เพราะอะไร : ความกังวลกลัวสมบัติหาย
อย่างไร : เพื่อนบ้านจึงแนะนำ
ข้อคิดที่ได้รับ / ใจความสำคัญ : ของมีค่าถ้าไม่นำมาทำให้เกิดประโยชน์
ก็ย่อม เป็นของไร้ค่า

แบบฝึกเสริมทักษะที่ ๑

คำชี้แจง

อ่านนิทานที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

นิทานเรื่อง ค้างคาวเลือกพวก

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีค้างคาวตัวหนึ่งมันคิดว่าตนมีปีกเหมือนนก และมีหูเหมือนสัตว์อื่นๆ ไป ดังนั้นเมื่อนกยกพวกไปต่อสู้อกับสัตว์อื่นๆ ค้างคาวก็ขอตัว... ไม่เข้าข้างฝ่ายใดโดยทำตัวเป็นกลาง แต่พอเมื่อพวกนกนั้นมีท่าทีว่าจะชนะ ค้างคาวก็จะประกาศตัวแล้วไปเข้าข้างกับฝ่ายนกทันที ต่อมาพวกนกกำลังพลาดท่าเสียทีแก่สัตว์อื่นๆ ค้างคาวก็ผละจากฝ่ายนกไปเข้าพวกกับสัตว์อื่นๆ ต่อมาพวกนกต่อสู้จนใกล้จะได้รับชัยชนะค้างคาวก็กลับมาอยู่กับพวกนกอีก เมื่อนกกับสัตว์อื่นๆ ทำสัญญาสงบศึก และเป็นมิตรต่อกันสัตว์ทั้งหลายต่างก็พากันขับไล่ค้างคาว ไม่ยอมให้เข้าพวกด้วย ค้างคาวอับอายจึงต้องไปซ่อนตัวอยู่ในถ้ำและจะออกจากถ้ำไปหาอาหารในตอนกลางคืนเท่านั้น

ที่มา : <http://นิทานอีสป.net> สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙

คำชี้แจง

นักเรียนอ่านเรื่องแล้วจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

๑. ใคร/อะไร :

๒. ทำอะไร :

๓. เพื่ออะไร :

๔. ที่ไหน :

๕. เพราะอะไร :

๖. อย่างไร :

๗. ข้อคิดที่ได้รับ/ใจความสำคัญ

แบบฝึกเสริมทักษะ

แบบฝึกเสริมทักษะที่ ๒

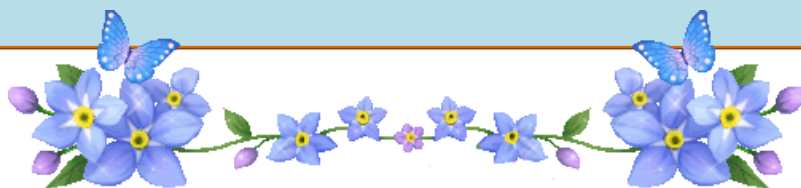
คำชี้แจง

อ่านนิทานที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

นิทานเรื่อง หมาป่ากับลูกแกะ

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีหมาป่าตัวหนึ่งกำลังกินน้ำอยู่ที่น้ำพุบนเนินเขา และพอมันเงยหน้าขึ้นมาก็มองเห็นลูกแกะตัวหนึ่งกำลังจะกินน้ำที่ไหลลงไปเบื้องล่างบ้าง “นั่นเป็นอาหารเย็นของข้า” เจ้าหมาป่าคิดในใจ “ถ้าเพียงข้าสามารถหาข้ออ้างได้ก็จะกินเจ้าลูกแกะตัวนี้ได้” แล้วหมาป่าก็ตะโกนว่า “เจ้าบังอาจมากวนน้ำที่ข้ากำลังกินอยู่ให้เลอะโคลนสกปรกได้อย่างไร” “เปล่านะท่าน ข้าเปล่า” เจ้าลูกแกะพูด “ถ้าน้ำข้างบนนั้นมีโคลนปนอยู่ ก็แสดงว่าข้าไม่ได้เป็นต้นเหตุแน่นอนเพราะน้ำนี้ไหลลงมาจากตรงที่ท่านยืนอยู่ก่อนแล้ว” “ถ้าอย่างนั้นละก็” เจ้าหมาป่าพูด “ทำไมช่วงเวลานี้เมื่อปีที่แล้วเจ้าถึงมาด่าว่าข้าเสียๆหายๆ ด้วย” “เป็นไปไม่ได้หรอกท่าน” เจ้าหมาป่าคำราม “ถ้าไม่ใช่เจ้า ก็ต้องเป็นพ่อของเจ้าแน่ๆ” ว่าแล้วเจ้าหมาป่าก็กระโจนเข้าตะครุบลูกแกะผู้น่าสงสาร และขย้ำกินอย่างไม่สนใจเหตุผลของเจ้าแกะนั้นเลย

ที่มา : <http://นิทานอีสป.net> สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙

คำชี้แจง

นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้องมากที่สุด

๑. ตัวละครในเรื่องมีใครบ้าง

.....

.....

๒. เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพราะเหตุใด

.....

.....

๓. มีลักษณะอย่างไร

.....

.....

๔. ถ้านักเรียนเป็นลูกแกะในสถานการณ์ที่หมาป่ากำลังจะกินลูกแกะควรทำอย่างไร
เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

๕. เรื่องนี้ให้ข้อคิดอย่างไร

.....

.....

แบบฝึกเสริมทักษะ

แบบฝึกเสริมทักษะที่ ๓

คำชี้แจง

อ่านนิทานที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

นิทานเรื่อง ชาวนากับพิษงู

ลูกชายคนหนึ่งของชาวนาได้เดินไปเหยียบหางงูโดยบังเอิญ งูจึงแวงกัดเขาจนตาย ผู้เป็นพ่อได้ถือขวานไถ่ตัวนั้นไปด้วยความแค้นและตัดหางของมัน ด้วยเหตุนี้จึงกลับมาแก้แค้นเขาโดยเริ่มกัดพวกวัวควายของชาวนาหลายครั้ง ทำให้ชาวนาเดือดร้อนมาก ในที่สุดชาวนาก็คิดว่าหากยุติเรื่องราวทั้งหมดกับเจ้างูจะเป็นการดีที่สุด เขาจึงนำอาหารและน้ำผึ้งไปยังที่หลบซ่อนของงู พูดกับมันว่า “เรามาลืมนเรื่องราวทั้งหมดและอภัยให้กันเถอะ บางทีเจ้าอาจจะทำถูกก็ได้ที่ลงโทษลูกชายของข้าและแก้แค้นฝูงวัวควายของข้า แต่ข้าก็ทำถูกเหมือนกันที่พยายามจะแก้แค้นให้เขา ตอนนี้เราต่างก็สาสมแก้ไขแล้ว ทำไมเราไม่กลับมาเป็นเพื่อนกันอีกครั้งล่ะ ” อย่าเลยเจ้างูพูด เอาของกำนัลพวกนี้กลับไปเสียเถิด เพราะเราจะไม่วันลืมนเรื่องราวที่ลูกชายของเจ้าตาย เช่นเดียวกับข้าที่จะไม่ลืมนเรื่องราวที่สูญเสียทางไป

ที่มา : <http://นิทานอีสป.net> สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙

คำชี้แจง

ใส่หมายเลข ๑-๑๐ เรียงลำดับเหตุการณ์ก่อนหลัง

- _____ ๑. เพราะเจ้าจะไม่มีวันลืมเรื่องที่ลูกชายของเจ้าตาย
เช่นเดียวกับข้าที่จะไม่ลืมเรื่องที่สูญเสียหางไป
- _____ ๒. ลูกชายคนหนึ่งของชาวนาได้เดินไปเหยียบหางงูโดยบังเอิญ
- _____ ๓. ด้วยเหตุนี้จึงกลับมาแก้แค้นเขาโดยเริ่มกัดพวกวัวควายของชาวนา
หลายครั้ง
- _____ ๔. ในที่สุดชาวนาก็คิดว่าหากยุติเรื่องราวทั้งหมดกับเจ้างูจะเป็นการดีที่สุด
- _____ ๕. เอาของกำนัลพวกนี้กลับไปเสียเถิด
- _____ ๖. ตอนนี้เราต่างก็สาสมแก่ใจแล้วทำไมเราไม่กลับมาเป็นเพื่อนกันอีกครั้งล่ะ
- _____ ๗. ผู้เป็นพ่อได้ถือขวานไถ่ตัวนั้นไปด้วยความแค้น
- _____ ๘. พุดกับมันว่า “เรามาลืมเรื่องราวทั้งหมดและอภัยให้กัน
- _____ ๙. ผู้เป็นพ่อตัดหางของงู
- _____ ๑๐. เขาจึงนำอาหารและน้ำผึ้งไปยังที่หลบซ่อนของงู

แบบฝึกเสริมทักษะ

แบบฝึกเสริมทักษะที่ ๔

คำชี้แจง

อ่านนิทานที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

นิทานเรื่อง วัวลากเกวียน

กาลครั้งหนึ่ง เจ้าวัวตัวหนึ่งถูกผูกเข้ากับเกวียนแบกหาม ชาวนาผู้เป็นเจ้าของมัน ประสงค์จะให้มันลากนำสินค้าไปขายในเมือง เมื่อจัดแจงสินค้าใส่เกวียนเรียบร้อย ชาวนาจึงขึ้นเกวียนและจูงมันเดินทางไปสู่เมืองที่เป็นจุดหมาย ระหว่างทางแสงแดดร้อนแรง ทำให้วัวกระหายและรู้สึกเหน็ดเหนื่อย แต่วัวผู้ลากเกวียนก็ไม่ส่งเสียงร้องแต่อย่างใด วัวเทียมเกวียนยังคงลากเกวียนตามเจ้านายของมันไปเรื่อยๆ แอ็ดๆ แอ็ดๆ เสียงเกวียนที่เทียมไว้ร้องดังตลอดทาง วัวเดินทางจนรอนแรมหลายเพลา มันก็ไม่ส่งเสียงบ่นอันใด ตลอดทาง เกวียนที่มันเทียมไว้ยังคงออกเสียง แอ็ดๆ แอ็ดๆ จนชาวนาหยุดพักระหว่างการเดินทางที่ริมลำธารแห่งหนึ่ง เจ้าวัวดื่มน้ำในลำธารจนหมดความกระหาย มันนึกในใจ ”เฮ้อ เจ้าเกวียนเทียมข้า ไยส่งเสียงน่ำรำคาญตลอดเวลา ข้าผู้แบกลากเจ้าหนักแสนหนัก เหนื่อยแสนเหนื่อย ไม่ควรเป็นข้าที่ควรร้องขอความเห็นใจมากกว่าหรืออย่างไร” เมื่อเจ้าวัวรำพึงเสร็จ ชาวนาก็ลากพามันเดินทางต่อไปอีกไกลแสนไกล ตามโชคชะตาของเจ้าวัวที่ต้องรับความลำบากต่อไป

ที่มา : <http://นิทานอีสป.net> สืบค้นเมื่อ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙

คำชี้แจง

ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ถูกต้องและกาเครื่องหมาย ✕ หน้าข้อความที่ผิด

- _____ ๑. ชวนาจึงขึ้นเกวียนและวัวงม้นเดินทางไปสู่เมืองที่เป็นจุดหมาย
- _____ ๒. กาลครั้งหนึ่ง เจ้าวัวตัวหนึ่งถูกผูกเข้ากับเกวียนแบกหาม
- _____ ๓. วัวทำให้เจ้านายม้นกระหายน้ำตาย
- _____ ๔. ชวนาต้องการไปขายของในเมือง
- _____ ๕. ชวนาผู้เป็นเจ้าของมันประสงค์จะให้มันลากนำสินค้าไปขายในเมือง
- _____ ๖. วัวไม่ยอมเดินทางเพราะเหน็ดเหนื่อย
- _____ ๗. วัวจัดแจงสินค้าใส่เกวียนเรียบร้อย
- _____ ๘. เจ้าวัวที่ต้องรับความลำบากต่อไป
- _____ ๙. ชวนาเดินทางต่อไปด้วยความยากลำบาก
- _____ ๑๐. เจ้าวัวไม่เคยบ่นที่ต้องรับความลำบากต่อไปเกวียนที่มันเทียมไว้ยังคงออกเสียงแอ๊ดๆ แอ๊ดๆ

แบบฝึกเสริมทักษะที่ ๕

คำชี้แจง

อ่านนิทานที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

นิทานเรื่อง กบเลือนาย

เหล่าฝูงกบอยู่กันอย่างผาสุกในหนองน้ำหนึ่ง วันหนึ่งพวกมันคิดว่า เป็นสิ่งไม่ถูกต้องหากพวกมันไม่มีราชาปกครองตน มันจึงทูลขอเทพให้ประทาน ราชามาปกครองพวกมัน เทพได้ยินจึงส่งท่อนซุงลงมา เหล่ากบไม่พอใจที่ท่อนซุง อยู่เฉยๆไม่ทำอะไรจึงทูลขอเทพให้ประทานราชามาใหม่ เทพจึงส่งปลาไหลลงมา เป็นราชาพวกมันปลาไหลว่ายน้ำไปมา ทำให้กบไม่พอใจอีกจึงทูลขอเทพอีกครั้ง ให้ส่งราชาลงมาใหม่เทพรำคาญจึงส่งนกกระยางลงไปในกระยางกินกบทีละตัวๆ จนกบหมดจากหนองน้ำ

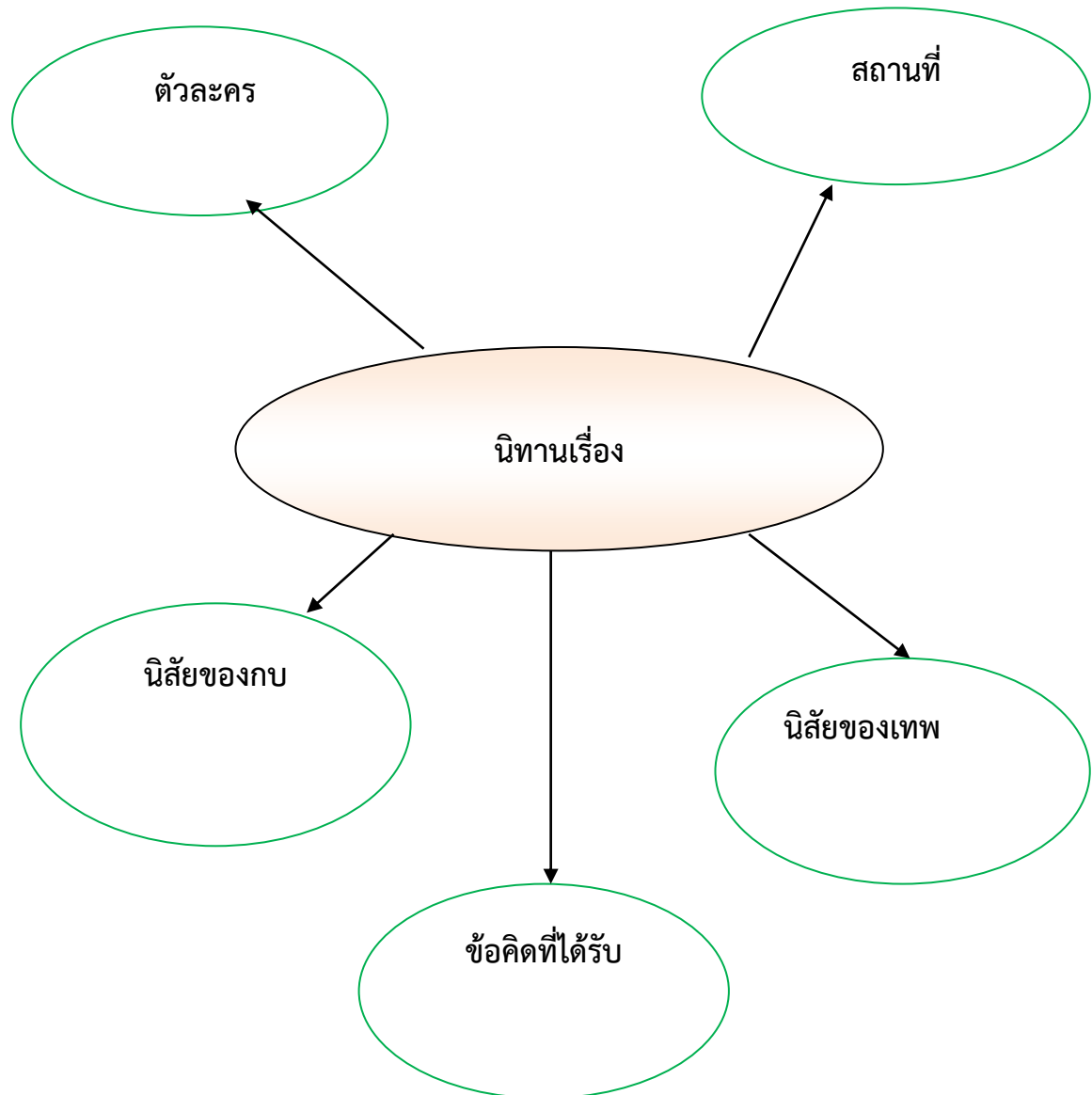
ที่มา : <http://www.nithan.in.th> ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙

คำชี้แจง

นักเรียนอ่านนิทานเรื่องกบเลือกนายแล้วเขียน
แผนผังความคิด

แบบฝึกเสริมทักษะที่ ๖

คำชี้แจง

อ่านนิทานที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

กาลครั้งหนึ่งมีมดตัวหนึ่งลงมาดื่มน้ำกินที่ริมธาร อนิจจาเจ้ามดลื่นไหลลงสู่ลำธารนั้น มันพยายามตะเกียกตะกายขึ้นจากลำธารนั้น แต่มันก็ไม่สามารถนำตนเองขึ้นกระแสน้ำในลำธารนั้นได้ ทนได้นั่นเองเจ้านกพิราบตัวหนึ่งบินผ่านมา มันนึกสงสารจึงเด็ดใบไม้ลงไปให้มดเกาะใบไม้และขึ้นฝั่งได้อย่างปลอดภัย เจ้ามดขอบคุณเจ้านกพิราบนั้น และบอกแก่เจ้านกพิราบว่า สักวันหนึ่งมันจะหาทางตอบแทนบุญคุณแก่เจ้านกพิราบนั้น หลายวันต่อมา มีนายพรานคนหนึ่งเห็นเจ้านกพิราบเข้าจึงจ้างคันศรหวังจะยิงนกพิราบไปเป็นอาหารเจ้ามดน้อยเห็นเข้าจึงรีบวิ่งไปบนเท้านายพราน และกัดต่อนายพรานสุดแรงลูกศรพลาดเจ้านกพิราบ เจ้านกพิราบจึงบินหนีไป

คำชี้แจง

อ่านนิทานที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

๑. สรุปสาระสำคัญของนิทานเรื่องนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. ข้อคิดที่ได้จากนิทานเรื่องนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบทดสอบหลังเรียน
วิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๓๒๑๐๑
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เรื่อง การอ่านจับใจความ
เล่มที่ ๑ การอ่านจับใจความนิทาน

คำชี้แจง

๑. แบบทดสอบฉบับนี้มีจำนวน ๑๐ ข้อ แบบเลือกตอบ มี ๔ ตัวเลือก คือ ก ข ค และ ง
๒. ทำเครื่องหมายกากบาท (x) ทับตัวอักษร ก ข ค หรือ ง ลงในกระดาษคำตอบ สำหรับข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว
๓. ห้ามทำเครื่องหมายใด ๆ ในแบบทดสอบนี้

คำชี้แจง อ่านนิทานต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑-๕

เรื่องท้าวเจ็ดหวดเจ็ดไห

ครอบครัวหนึ่งมีลูกอยู่คนหนึ่งชื่อว่า “ท้าวเจ็ดหวดเจ็ดไห” เป็นคนที่กินจุ กินข้าวหมดครั้งละเจ็ดหวด กินปลาร้าหมดครั้งละเจ็ดไห วันหนึ่งพ่อกับแม่ไปปาก่อนจะไปได้นิ่งข้าวไว้ลูกชายก็กินจนหมด เมื่อกลับบ้านพ่อแม่เห็นดังนั้นจึงปรึกษากันว่าทำอย่างไร ลูกจึงจะพ้นไปจากอกตน เมื่อตกลงกันได้แล้ว ผู้เป็นพ่อจึงพาลูกไปคล้องช้างในป่า โดยหวังจะให้ช้างเหยียบลูกตาย ลูกกลับคล้องช้างได้จริงๆ ช้างกลับมามีบ้าน ทำให้พ่อโกรธมาก พ่อจึงพาลูกเข้าป่าไปตัดต้นไม้ใหญ่ โดยพ่อจะเป็นผู้โค่นให้ลูกเอาบาร์บให้ได้ ลูกก็เอาบาร์บต้นไม้ใหญ่จึงล้มทับลูกชาย ลูกชายจึงร้องให้พ่อช่วย พ่อก็ไม่ช่วย หนีกลับบ้าน พระอินทร์สงสารเลยลงมาช่วย ลูกชายก็แบกต้นไม้กลับบ้านได้ เมื่อไปถึงบ้านลูกจึงถามพ่อว่าจะให้ลูกวางไม้ไว้ตรงไหน พ่อบอกว่าให้วางไว้ที่หน้าบ้าน ลูกก็เอาไปวางไว้ ขอนไม้ที่ขวางทางเรือสำเภาที่มาค้าขาย พ่อค้าจึงประกาศให้คนไปช่วยยก โดยจะให้เสื้อผ้าที่บรรทุกสำเภาเป็นรางวัล ท้าวเจ็ดหวดเจ็ดไห ไปยกขอนไม้ได้จึงได้รับรางวัลจากพ่อค้ามากมาย จึงหอบเสื้อผ้าที่พ่อค้าให้กลับบ้าน ไปอาศัยอยู่กับพ่อแม่มีความสุขดังเดิม

๑. เพราะเหตุใดพ่อกับแม่ถึงต้องการให้ลูกพ้นไปจากอกตน
 - ก. เพราะลูกไม่รักดี
 - ข. เพราะลูกกินจุ
 - ค. เพราะลูกชอบขโมย
 - ง. เพราะลูกไม่ช่วยทำงาน
๒. ลูกชายครอบครัวหนึ่งมีชื่อว่าอย่างไร
 - ก. หวดเจ็ดไห
 - ข. ท้าวเจ็ดไห
 - ค. เจ็ดหวดไห
 - ง. ท้าวเจ็ดหวดเจ็ดไห
๓. นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า
 - ก. โลกมากลางหาย
 - ข. รักดีห้ามจู้รักชั่วห้ามเสา
 - ค. พึงชนะความโกรธ ด้วยความไม่โกรธ
 - ง. ของมีค่า ถ้าไม่นำออกมาทำให้เกิดประโยชน์ก็ย่อมเป็นของไร้ค่า
๔. นิสัยของลูกชายเป็นอย่างไร
 - ก. เป็นคนล็กเล็กขโมยน้อย
 - ข. เป็นคนไม่ช่วยเหลือพ่อแม่
 - ค. เป็นคนเห็นแก่ตัว
 - ง. เป็นคนกินจุ
๕. ใครเป็นผู้พาลูกชายไปคล้องช้าง
 - ก. พ่อ
 - ข. แม่
 - ค. เทวดา
 - ง. ไปคนเดียว

คำชี้แจง อ่านนิทานต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ ๖-๑๐

นานมาแล้ว มีเศรษฐีคนหนึ่งชอบใจลูกสาวชานายกไร่ผู้หนึ่ง เขาเชิญชานายกกับลูกสาวไปเที่ยวสวนในอุทยานของเขา เป็นสวนกรวดกว้างใหญ่ที่มีแต่กรวดสีดำกับสีขาว เศรษฐีบอกชานายกว่า “ท่านเป็นหนี้สินข้าจำนวนหนึ่ง แต่หากท่านยกลูกสาวให้ข้า ข้าจะยกหนี้สินทั้งหมดให้” ชานายกไม่ตกลง เศรษฐีบอกว่า “ถ้าเช่นนั้นเรามาพนันกันดีไหม ข้าจะหยิบกรวดสองก้อนขึ้นมาจากสวนกรวดใส่ในถุงผ้านี้ ก้อนหนึ่งสีดำ ก้อนหนึ่งสีขาว ให้ลูกสาวของท่านหยิบก้อนกรวดจากถุงนี้ หากนางหยิบได้ก้อนสีขาว ข้าจะยกหนี้สินให้ท่านและนางไม่ต้องแต่งงานกับข้า แต่หากนางหยิบได้ก้อนสีดำ นางต้องแต่งงานกับข้าและแน่นอน ข้าจะยกหนี้ให้ท่านด้วย” ชานายกตกลง เศรษฐีหยิบกรวดสองก้อนใส่ในถุงผ้า หญิงสาวเหลือบไปเห็นว่ากรวดทั้งสองก้อนนั้นเป็นสีดำ เธอจะทำอย่างไร? หากเธอไม่เปิดโปงความจริง ก็ต้องแต่งงานกับเศรษฐีผู้โกง หากเธอเปิดโปงความจริง เศรษฐีย่อมเสียหน้าและยกเลิกเกมนี้ แต่บิดาของเธอก็ยังคงเป็นหนี้เศรษฐีต่อไปอีกนาน ลูกสาวชานายกเอื้อมมือลงไปในถุงผ้า หยิบกรวดขึ้นมาหนึ่งก้อน พลันเธอปล่อยกรวดในมือร่วงลงสู่พื้น กลิ้งหายไปเป็นสีดำและขาวของสวนกรวด เธอมองหน้าเศรษฐีเอ่ยว่า “ขอภัยที่ข้าพลั้งเผลอปล่อยหินร่วงหล่น แต่ไม่เป็นไร ในเมื่อท่านใส่กรวดสีขาวกับสีดำอย่างละหนึ่งก้อนลงไปถุงนี้ ดังนั้นเมื่อเราเปิดถุงออกดูสีกรวดก้อนที่เหลือ ก็ย่อมรู้ทันทีว่า กรวดที่ข้าหยิบไปเมื่อครู่นี้เป็นสีอะไร” ปรากฏว่าที่ก้นถุงเป็นกรวดสีดำ

ดังนั้น กรวดก้อนที่ข้าทำตกย่อมเป็นสีขาว” หญิงสาวกล่าว ชานายกจึงพ้นจากสภาพลูกหนี้ และลูกสาวก็ไม่ต้องแต่งงานกับเศรษฐีผู้โกงคนนั้น

๖. ใครเป็นคนกล่าว“ขอภัยที่ข้าพเจ้าปล่อยปละยหิร่วรงหล่น แต่ไม่เป็นไร ในเมื่อท่านใส่กรวดสีขาวกับสีดำอย่างละหนึ่งก้อนลงไปในถุงนี้ ดังนั้นเมื่อเราเปิดถุงออกดูสีกรวดก้อนที่เหลือ ก็ย่อมรู้ทันทีว่า กรวดที่ข้าพเจ้าหิบไปเมื่อครู่เป็นสีอะไร”

- ก. ลูกสาวชาวนา
- ข. แม่ชาวนา
- ค. ชาวนา
- ง. เศรษฐี

๗. ข้อใดเป็นนิสัยของเศรษฐี

- ก. ขยัน
- ข. เจ้าเล่ห์
- ค. ซื่อสัตย์
- ง. โลภมาก

๘. นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า

- ก. ทำดีได้ดี
- ข. โลภมากลาภหาย
- ค. จงตั้งสติและใช้ปัญญาแก้ไขปัญหา
- ง. ของมีค่า ได้มาไม่ได้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและคนอื่น

๙. จากเรื่องดังกล่าวมีตัวละครกี่คน

- ก. ๕ คน
- ข. ๔ คน
- ค. ๓ คน
- ง. ๒ คน

๑๐. ก้อนกรวดที่ใช้ในการพนันสีอะไร

- ก. สีดำ-สีส้ม
- ข. สีดำ-สีขาว
- ค. สีขาว-สีเทา
- ง. สีขาว- สีน้ำเงิน

กระทรวงศึกษาธิการ. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาเพื่อพัฒนาการสื่อสาร

ม.๕. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๕๔

โชติ ศรีสุวรรณ. นิทานพื้นบ้านไทย ๔ ภาค เล่ม ๓. : กรุงเทพมหานคร

สำนักพิมพ์ : สถาพรบุ๊คส์ จำกัด, ๒๕๕๓

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และคณะ. ภาษาไทย ม.๕ เล่ม ๑ หลักภาษาและการใช้ภาษา.

กรุงเทพมหานคร : บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด, ๒๕๕๐

ฝ่ายวิชาการ สำนักพิมพ์ประสานมิตร. สรุปหลักภาษาไทย การใช้ภาษาไทย.

กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ ประสานมิตร, ๒๕๕๓

ฝ่ายหนังสือส่งเสริมเยาวชน. พจนานุกรมไทย ฉบับทันสมัย. กรุงเทพมหานคร :

บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน), ๒๕๕๓

พรทิพย์ แฝงสุด. สื่อเสริมสาระการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย๕. : กรุงเทพฯ

สำนักพิมพ์ฟิสส์เซ็นเตอร์, ๒๕๕๔

มานพ แก้วสนิท. นิทานพื้นบ้านไทย ๔ ภาค เล่ม ๒. : กรุงเทพมหานคร

สำนักพิมพ์สถาพรบุ๊คส์ จำกัด, ๒๕๕๓

สุดารัตน์ บุญเปี่ยม. ภาษาไทย (เล่ม ๒) การอ่านจับใจความ.

กรุงเทพฯ : เบลโล่ การพิมพ์, ๒๕๕๔

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน

วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สกสค. ลาดพร้าว, ๒๕๕๔

<http://นิทานอีสป.net> สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙

ภาคผนวก

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน
วิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๓๒๑๐๑
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
เรื่อง การอ่านจับใจความ
เล่มที่ ๑ การอ่านจับใจความนิทาน

ข้อ	คำตอบ
๑.	ค
๒.	ข
๓.	ข
๔.	ค
๕.	ค
๖.	ง
๗.	ข
๘.	ก
๙.	ง
๑๐.	ค

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
วิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๓๒๑๐๑
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
เรื่อง การอ่านจับใจความ
เล่มที่ ๑ การอ่านจับใจความนิทาน

ข้อ	คำตอบ
๑.	ข
๒.	ง
๓.	ค
๔.	ง
๕.	ก
๖.	ก
๗.	ข
๘.	ค
๙.	ค
๑๐.	ข

ภาคผนวก ข

เฉลยแบบฝึกเสริมทักษะ

แบบฝึกเสริมทักษะ

เฉลยแบบฝึกเสริมทักษะที่ ๑

แบบฝึกเสริมทักษะ

แนวคำตอบ

๑. ใคร/อะไร : ค้างคาว...นก
๒. ทำอะไร : นกก่อตัวจะตีกับสัตว์อื่น แต่ค้างคาวเป็นกลาง
๓. เพื่ออะไร : ค้างคาวเลือกพวกเพราะไม่ยอมเข้าข้างสัตว์แต่สัตว์ตัวไหนชนะ
เข้าข้างตัวนั้น
๔. ที่ไหน : ในป่า
๕. เพราะอะไร : นกกำลังพลาดท่าเสียทีแก่สัตว์อื่นๆ ค้างคาวก็ผลจากฝ่ายนกอไปเข้าพวกกับสัตว์อื่นๆ ต่อมาพวกนกต่อสู้จนใกล้จะได้รับชัยชนะค้างคาวก็กลัมนำอยู่กับพวกนกอีก เมื่อนกกับสัตว์อื่นๆ ทำสัญญาสงบศึกและเป็นมิตรต่อกันสัตว์ทั้งหลายต่างก็พากันขับไล่ค้างคาว ไม่ยอมให้เข้าพวกด้วย
๖. อย่างไร : สัตว์ทั้งหลายไม่ยอมให้ค้างคาวเข้าพวกด้วย
๗. ข้อคิดที่ได้รับ/ใจความสำคัญ : ผู้ขาดความจริงใจ จนไม่มีใครอยากคบ

แบบฝึกเสริมทักษะ

เกณฑ์การให้คะแนน

แบบฝึกเสริมทักษะ

คะแนนเต็ม	คะแนนเต็ม ๑๔ คะแนน
เกณฑ์การให้คะแนน	เขียนอธิบายคำตอบถูกต้อง สมบูรณ์ได้ข้อ ๒ คะแนน
เกณฑ์การประเมิน	ต้องได้ ๑๒ คะแนน ขึ้นไปจึงจะ “ผ่าน”

แบบฝึกเสริมทักษะ

เฉลยแบบฝึกเสริมทักษะที่ ๒

แบบฝึกเสริมทักษะ

แนวคำตอบ

๑. ตัวละครในเรื่องมีใครบ้าง

ตอบ...หมาป่า ลูกแกะ

๒. เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพราะเหตุใด

ตอบ...หมาป่าอยากกินลูกแกะ

๓. มีลักษณะอย่างไร

ตอบ...หมาป่าหาเรื่องที่จะกินลูกแกะ เลยคิดอุบายเพื่อที่จะเอาชนะลูกแกะให้ได้

๔. ถ้านักเรียนเป็นลูกแกะในสถานการณ์ที่หมาป่ากำลังจะกินลูกแกะควรทำอย่างไร เพราะเหตุใด

ตอบ...ควรเดินออกไปห่าง เพราะยิ่งไปคุยด้วยยิ่งทำให้หมาป่าเดินเข้าใกล้

๕. เรื่องนี้ให้ข้อคิดอย่างไร

ตอบ...อย่าต่อความยาวสาวความยืดกับคนพาล หากทางหนีไปให้ไกล เพราะจะเป็นภัยกับตัวเอง

แบบฝึกเสริมทักษะ

เกณฑ์การให้คะแนน

แบบฝึกเสริมทักษะ

คะแนนเต็ม	คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน
เกณฑ์การให้คะแนน	เขียนอธิบายคำตอบถูกต้อง สมบูรณ์ได้ข้อ ๒ คะแนน
เกณฑ์การประเมิน	ต้องได้ ๘ คะแนน ขึ้นไปจึงจะ “ผ่าน”

เฉลยแบบฝึกเสริมทักษะที่ ๓

แนวคำตอบ

- ๑๐ ๑. เพราะเจ้าจะไม่มีวันลืมเรื่องที่ลูกชายของเจ้าตาย
เช่นเดียวกับข้าที่จะไม่ลืมเรื่องที่สูญเสียทางไป
- ๑ ๒. ลูกชายคนหนึ่งของชวานาได้เดินไปเหยียบหางงูโดยบังเอิญ
- ๒ ๓. ด้วยเหตุนี้จึงกลับมาแก้แค้นเขาโดยเริ่มกัดพวกวัวควายของชวานาหลายครั้ง
- ๕ ๔. ในที่สุดชวานาก็คิดว่าหากยุติเรื่องราวทั้งหมดกับเจ้างูจะเป็นการดีที่สุด
- ๙ ๕. เอาของกำนัลพวกนี้กลับไปเสียเถิด
- ๘ ๖. ตอนนี้เราต่างก็สาสมแก่ใจแล้วทำไมเราไม่กลับมาเป็นเพื่อนกันอีกครั้งล่ะ
- ๓ ๗. ผู้เป็นพ่อได้ถือขวานไล่ตัวนั้นไปด้วยความแค้น
- ๗ ๘. พุดกับมันว่า “เรามาลืมเรื่องราวทั้งหมดและอภัยให้กัน
- ๔ ๙. ผู้เป็นพ่อตัดหางของงู
- ๖ ๑๐. เขาจึงนำอาหารและน้ำผึ้งไปยังที่หลบซ่อนของงู

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนนเต็ม	คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน
เกณฑ์การให้คะแนน	เขียนอธิบายคำตอบถูกต้อง สมบูรณ์ได้ข้อ ๑ คะแนน
เกณฑ์การประเมิน	ต้องได้ ๘ คะแนน ขึ้นไปจึงจะ “ผ่าน”

เฉลยแบบฝึกเสริมทักษะที่ ๔

แนวคำตอบ

- ✓ ๑. ชาวนาจีนขึ้นเกวียนและวัวจูงมันเดินทางไปสู่เมืองที่เป็นจุดหมาย
- ✓ ๒. กาลครั้งหนึ่ง เจ้าวัวตัวหนึ่งถูกผูกเข้ากับเกวียนแบกหาม
- ✗ ๓. วัวทำให้เจ้านายมันกระหายน้ำตาย
- ✓ ๔. ชาวนาจีนต้องการไปขายของในเมือง
- ✗ ๕. ชาวนาจีนเป็นเจ้าของมันประสงค์จะให้มันลากนำสินค้าไปขายในเมือง
- ✗ ๖. วัวไม่ยอมเดินทางเพราะเหน็ดเหนื่อย
- ✗ ๗. วัวจัดแจงสินค้าใส่เกวียนเรียบร้อย
- ✓ ๘. เจ้าวัวที่ต้องรับความลำบากต่อไป
- ✗ ๙. ชาวนาจีนเดินทางต่อไปด้วยความยากลำบาก
- ✓ ๑๐. เจ้าวัวไม่เคยบ่นที่ต้องรับความลำบากต่อไปเกวียนที่มันเทียมไว้ยังคงออกเสียงแอ๊ดๆ แอ๊ดๆ

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนนเต็ม	คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน
เกณฑ์การให้คะแนน	เขียนอธิบายคำตอบถูกต้อง สมบูรณ์ได้ข้อ ๑ คะแนน
เกณฑ์การประเมิน	ต้องได้ ๘ คะแนน ขึ้นไปจึงจะ “ผ่าน”

เฉลยแบบฝึกเสริมทักษะที่ ๕

แนวการตอบ (คำตอบของนักเรียนอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนนเต็ม	คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน
เกณฑ์การให้คะแนน	เขียนอธิบายคำตอบถูกต้อง สมบูรณ์ได้ข้อ ๑๐ คะแนน
เกณฑ์การประเมิน	ต้องได้ ๘ คะแนน ขึ้นไปจึงจะ “ผ่าน”

เฉลยแบบฝึกเสริมทักษะที่ ๖

แนวการตอบ

๑. สรุปสาระสำคัญของนิทานเรื่องนี้

..... มดตัวหนึ่งลงดื่มกินน้ำที่ริมธาร มันพยายามตะเกียกตะกายขึ้นจากลำธารนั้น แต่มันก็ไม่สามารถนำตนเองขึ้นกระแสน้ำในลำธารนั้นได้ ทันใดนั้นเองเจ้านกพิราบตัวหนึ่งบินผ่านมา มันนึกสงสารจึงเด็ดใบไม้ลงไปให้มดเกาะเจ้ามดเกาะใบไม้และขึ้นฝั่งได้อย่างปลอดภัย เจ้ามดขอบคุณเจ้านกพิราบนั้น หลายวันต่อมา มีนายพรานคนหนึ่งเห็นเจ้าพิราบจะยิงนกพิราบไปเป็นอาหารเจ้ามดน้อยเห็นเข้าจึงรีบวิ่งไปบนเท้านายพราน และกัดนายพรานสุดแรง.....

๒. ข้อคิดที่ได้จากนิทานเรื่องนี้

..... คนที่ไม่สำคัญอาจจะช่วยท่านได้ในยามที่จำเป็น.....

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนนเต็ม	คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน
เกณฑ์การให้คะแนน	เขียนอธิบายคำตอบถูกต้อง สมบูรณ์ได้ข้อ ๕ คะแนน
เกณฑ์การประเมิน	ต้องได้ ๘ คะแนน ขึ้นไปจึงจะ “ผ่าน”

